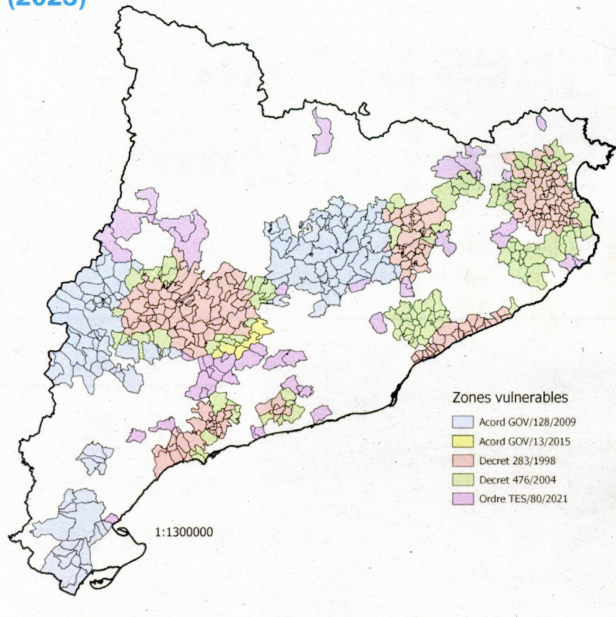
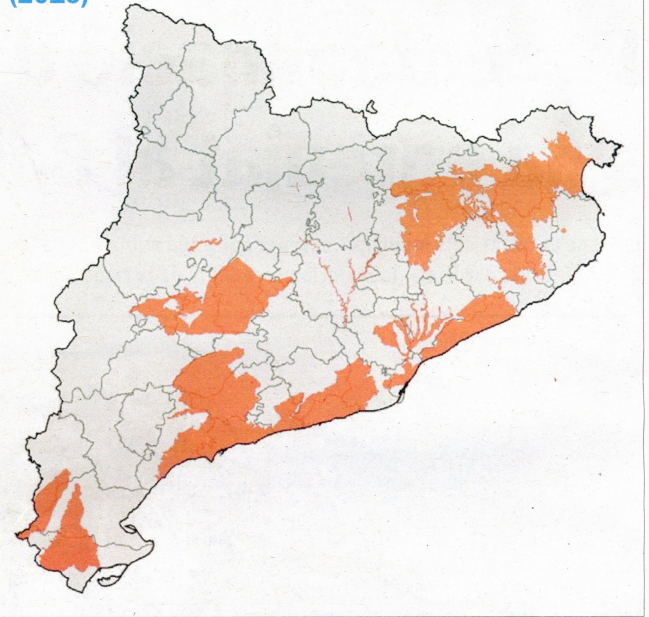

L'ACA admet que la contaminació per nitrats empitjora al Baix Ebre i Montsià

Evolució de les zones vulnerables a la contaminació per nitrats (2023)

Masses d'aigua subterrània en mal estat a causa dels nitrats (2016)

Sis grups ecologistes denuncien “la persistència d'elevats nivells de nitrats” a les aigües subterrànies del Baix Ebre i el Montsià, com a conseqüència d'una gestió deficient de les dejeccions ramaderes.

Terres de l'Ebre Òscar Meseguer

Actualment, un 39,9 % de la superfície total de Catalunya està declarada com a vulnerable a la contaminació per nitrats d'origen agrícola i afecta 466 municipis, és a dir, gairebé la mitat dels municipis catalans. En el cas de les Terres de l'Ebre, hi ha establertes dos zones vulnerables: per una banda, la del Baix Ebre i Montsià i, per l'altra, la de la Ribera d'Ebre. La primera és la que acumula unes dades més preocupants, ja que el percentatge de mostres obtingudes per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) que superen el límit legal per al consum de 50 mil·ligrams de nitrats per litre (mg NO₃/L), establert per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), no ha parat d'augmentar [vegeu gràfic a la pàgina 3] si s'analitzen les dades per quadriennis. Si es fa anualment, els anys en què una de cada tres mostres superava el límit van ser el 2013, 2016, 2019 i 2021.

DEJECCIONS RAMADERES L'origen de la contaminació per nitrats se troba sobretot en les dejeccions ramaderes mal gestionades o utilitzades com a adob, i pot provocar malalties si afecta l'aigua de consum humà, especialment en els nadons que la consumisquen de forma persistent.

Entre el 1998 i el 2021, l'ACA va actualitzar fins a cinc vegades la delimitació de zones vulnerables. En la tercera, el 2009, s'hi van incloure els municipis de Benissanet, Ginestar,

Miravet, Móra d'Ebre, Móra la Nova, Aldover, Alcanar, Freginals, la Galera, Godall, Masdenverge, Roquetes, Santa Bàrbara, Tivenys, Uldecona, Xerta i una part del terme municipal de l'Aldea, l'Ampolla, Amposta, Camarles, la Ràpita i Tortosa.

En l'àmbit normatiu, el Decret 153/2019 proclama que “la gestió en el marc agrari de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants s'ha de realitzar utilitzant procediments que no posen en perill la salut humana ni perjudiquen el medi ambient i, en particular, que no comporten un risc de contaminació de l'aigua o del sòl.” Hi ha períodes en què no es poden aplicar fertilitzants nitrogenats o s'establixen unes quantitats màximes de nitrogen. A més, en els municipis designats com a zones vulnerables, no es permet la implantació de noves explotacions ramaderes, ni ampliacions de capacitat de les explotacions existents, amb una sèrie d'excepcions que generalment fan referència a casos que no siguin problemàtics per la seua quantitat de nitrats.

ALERTA ECOLOGISTA Sis entitats ambientalistas de les Terres de l'Ebre, la PDE, el GEPEC-EdC, Ecologistes en Acció, Amevesaba, Xarxa Ebre i Salvem lo Montsià, organitzades sota el paraigua de la Xarxa Aigua Ebre, denuncien la persistència d'elevats nivells de nitrats, per sobre dels 50 mg/L en alguns punts, en el sòl i les aigües subterrànies al Baix Ebre i especialment al Montsià. Se pregunten si s'està complint la llei i reclamen a l'Administració que

ciada”, lamenta. “La solució passaria per deixar d'abocar fems i purins i portar-los bé a una planta de compostatge bé a una planta de biogàs”, planteja. Alguns grups que denuncien la contaminació per nitrats s'oposen a la vegada a projectes com la planta de compostatge projectada a Santa Bàrbara i tampoc acaben de veure amb bons ulls la proliferació de plantes de biogàs per a produir electricitat a partir de les dejeccions ramaderes.

En un informe del 2016, el Síndic de Greuges ja recomanava crear línies d'ajuts a les petites i mitjanes explotacions, així com un règim sancionador específic. Just abans de les eleccions del passat 12M, el Govern sortint va aprovar l'ampliació del pressupost per a incentivar la millora de la gestió de dejeccions, l'eficiència energètica i energies renovables.

Segons xifres de la Generalitat que consten al document per a la implementació de plantes de biogàs a Catalunya, el Montsià produeix unes 178.000 tones de purins a

LA DADA

**178.000 tones
anuals de purins se
generen al Montsià**

actue. El geòleg de Santa Bàrbara Álvaro Arasa reconeix que és una batalla complexa a què les administracions gairebé han renunciat. “És un problema invisible perquè parlem de contaminació que no es veu i la societat no està conscien-